

Vár a „Vackor vár”



Balról: Bondor Antal, László Csaba, Cserép János, Koleszár István és Gémesi József

Május elején ünnepélyes keretek között került sor a KEFAG Rt. nyíri erdejében az ország legújabb erdei iskolájának átadására. A nyíri erdőt igen sok erdész ismeri, hiszen itt található Szulyowszky László 1848-as gyűjteménye, mely a helyet országosan is közismertté tette. És bizonyára emlékeznek azok is, akik 1994 tavaszán jelen voltak a második országos erdész fórumon Boross Péter miniszterelnökkel együtt.

A hely valóban csodálatos. Évszázados tölgyek, óriási fehérynárok a lankás homokdombok tövében. Egyike a még ritkán fellelhető homokpusztai tölgyeseknek. Jól választottak a kecskeméti kollégák, amikor ide álmodták a „Vackor vár” erdei iskolát. Lenyűgöző környezet és országosan bejáratos helyszín. Az avatásra meghívót kapott László Csaba pénzügyminiszter is, aki a meghívást elfogadta, és lehetőséget adott arra is, hogy több mint két órán keresztül elmondhassuk véleményünket az erdészeti ágazat gondjairól, bajairól.

Dr. Bondor Antal, a KEFAG Rt. igaz-

gatótanácsának elnöke köszöntötte a minisztert. Röviden ismertette a részvénytársaság területi adottságait, kiemelve, hogy a termőterületek nem érik el a 3 aranykorona-értéket, így a gyenge állományokkal, mostoha viszonyok között kell helytállnia az itteni erdészeknek.

„Hogy a polgári társaságbéli rend jobban épülhessen, szükséges dolognak tartottam eleitől fogva, hogy a felső rendek scholákat állítsanak, tartsanak, melyekben az ifjúságot minden szükséges dologra s szép tudományokra még gyermekkorokban megtanítsák, hogy mind szüléjeknek, mind Isteneknek, mind pedig hazájoknak jobban szolgáljanak.”
Apáczai Csere János

László Csaba pénzügyminiszter rövid felvezetőjében jelezte, hogy nagy szimpatizánsa az erdőnek, hiszen maga is erdőjáró ember. Megemlítette, hogy korábban nem volt feszültség, és nem volt szükség kormányzati döntésre a

problémák megoldására. Most tanulni szeretne, mert minden szakma szereti azt mondani, hogy ő a speciális, de véleménye szerint több ilyen is van.

Ezután Cserép János, az OEE elnöke kapott szót. Elmondta, hogy eddig nem kértünk, hanem tettük a dolgunkat. Ismertette, hogy az erdészkedés a biológia és a mérnöki tudomány szintézise voltaképpen, ami egészen sajátos. Meg kell felelnünk a sokszínűségnek és a társadalom faigényének is. Nem hagyhatjuk pocsékba menni az értékes faanyagot. A megnövekedett közjóléti igényrel az erdő nyitott a társadalom felé. A kerületvezető erdészt az erdőszeretet és a hivatástudat tartja az erdőben, a létminimumot alig meghaladó fizetésért, mely olykor 70–90 ezer forint. Fahozamot nevelünk, de az egyéb funkciók kielégítése közgazdaságilag nincs a helyén, és ezzel a problémával a közeljövőben foglalkozni kell. A legértékesebb erdők vannak a részvénytársaságok kezében. A mai védett értékeket is erdészek nevelték. Jó lenne, ha a több mint 20 százaléknyi védett erdőterületeken nem passzív védelem lenne. Az ország termőföldre vetített erdőterülete 25 százalék, ami többet érdemelne a társadalom tehervállalásából. Hiszen jelentős adót fizet be az ágazat, és a vidéki munkahelyteremtés sem elhanyagolható. A termelőüzem nem kap támogatást, míg a Nemzeti Parkok költségvetésből gazdálkodnak. Ezt az ellentmondást fel kell oldani. Jószerivel a befizetéseinket kapjuk vissza, így többletet nem kapunk a költségvetésből. Az állami erdők jó állapotban vannak, hála a szakgárdának, a kerületvezető erdészeinknek, akik egész nap az erdőt járják, hiszen a falópások is megszaporoztak. Sajnos a nyereség érdekében komoly leépítést kell tenni a vezetőknek. A természetvédelem alkalmazottai olykor kétszer annyi javadalmazást kapnak, mint a nyereségért keményen dolgozó erdészek.



Mészáros Károly ismertette az országos vitára kiadott Nemzeti Erdőstratégiát. (EL márciusi szám)

Koleszár István, az ÁPV Rt. ügyvezető igazgatója ismertette az erdészeti portfólió legfőbb feladatait.

A 19 erdőgazdaság 40 milliárdos saját vagyonnal, 43 milliárd árbevétellel rendelkezik, melyből 76 százalékot a fahasználat ad, a többit a vadásztatás és egyéb szolgáltatás. Tendencia a fahasznosítás lehetőségének csökkenése, így át kell alakítani a finanszírozási rendet. Elmondta, hogy a rendszer kezelésére az ÁPV Rt. a legalkalmasabb, és hogy az ágazatirányítás területén váltani kell. A közjóléti, a természetvédelmi, a környezetvédelmi feladatok évről évre nőnek. Nem normális a jelenlegi állami finanszírozás. A termőhelyi, olykor hatalmas különbség csak nehezíti a helyzetet.

Gémes József portfólió igazgató tájékoztatta a minisztert, hogy két évvel ez előtt a fapiac összeomlott. (Itt közbekezdett a miniszter, tudakolva az okokat.) A hatalmas francia széltörés faanyagkínálata mindent megzavart. Így lett a bükk szinte eladhatatlan. 2003-ban 11 százalékkal csökkent az ágazatban a támogatás – válaszolt Gémesy, és több segítséget kért.

Halász Gábor, az NFA részéről ismertette röviden munkájuk célját és a jövőbeni feladatokat. (EL májusi száma)

Führer Ernő, az ERTI képviselőjében kifejtette, hogy az erdészeti ágazat kizárólag és egyedül az erdő legfontosabb produktumának, a fának gazdaságos termelése, értékesítése és hasznosítása révén kapcsolódik a nemzetgazdasághoz. E pillanatban nincs más alternatíva.

Szilágyi Gábor, a KNP igazgatója:

Nem kell féltetni az erdőket a természetvédőktől, hiszen a mai modern világban igenis nagy szükség van arra, hogy legyenek olyan erdőterületek, ahová a Homo sapiens ne tegye be a lábát. Túl sokat tett tönkre az emberiség. Ezért kell az erdőrezervátum program. Az EU-ban a Natura 2000 egyenesen elvárja, hogy minden országban 15–20 százalék erdőterület védett legyen. A legfontosabbnak a folyamatos párbeszédet tartotta, hiszen ők is jogkövető magatartást kell hogy tanúsítsanak. Az állam olykor többféle feladatot és célt fogalmaz meg, viszont nem ad eligazítást a prioritásokra vonatkozóan. Ebben a kérdésben a Pénzügyminisztérium is tudna intézkedéseket tenni.

László Csaba ekkor a kommunikáció fontosságáról szólt. Arról, hogy ha egy szakma azt akarja, hogy elfogadja a tár-

sadalom, akkor kommunikálnia kell, hogy mit miért tesz, de úgy, hogy az közérthető legyen. Mert amit most hallottam az erdészek problémáiról, azt a társadalom nem tartja nyilvánvalónak. „Én is dühös vagyok, ha látom a tarra vágott erdőket. Nekem minden kivágott fa fáj, de nem mindig jut eszembe, hogy az a parketta, amin járok, az a kivágott fából van.” Az emberek szeretnék többet kirándulni az erdőben, ott több kilátót, lovaglót és tanösvényeket, vadsparkokat és erdei iskolákat használni. A magánerdőkben tapasztalható fegyelmetlenséget szigorúan meg kell büntetni, és egyszerűen rá kell terhelni a befizetési kötelességszegőkre a tartozásukat. Az elkövetkezendő évtizedekben az erdőterület növeléséhez az anyagi források biztosítottak lesznek éppúgy, mint ahogy a közjóléti beruházásokra is kielégítjük az igényeket.

László Csaba miniszter ezután az újonnan épült „Vackor vár”-ral ismerkedett. Jó ötlet volt, hogy a szállás épülete előtt a „tornácon” az országban már régóta működő Erdei Iskolák vezetői tartottak tevékenységükről tájékoztatót, kiadványaikról bemutatót. *Vajda Rudolf*, az új iskola vezetőjének konferálása mellett adták elő a hetényegyházi Móríz Zsigmond iskola tanulója a „Faiskola” című jelenetet.

Bondor Antal az avatást megnyitó beszédében jelezte, hogy az ezerhektáros erdőtömb a Duna-Tisza-köze homokpusztai tölgyeseinek egyike, melyből 26 hektár lett elkerítve az iskola mű-

ködéséhez. Felhívta a figyelmet a hely szellemét idéző 1848 méter hosszú tanösvényre, és reményét fejezte ki, hogy „talán ha a fiatal nemzedék kezdettől fogva az erdővel, a természettel szoros barátságban nő fel, akkor tudni fogja, hogy mire kell vigyázni, és tudni fogja, hogy milyen sokat veszíthet.”

László Csaba pénzügyminiszter végül örömmel közölte, hogy nem hivatali kötelessége miatt jött. Az erdő nemcsak arról szól, hogy fát lehet termelni, és azt Kínába vagy bárhová eladni, mert az erdő sokkal több ennél. Az élet maga. Az a hely, ahová oly sokszor visszamenekülünk a mindennapok gondjaitól. A városban egyre rövidebb távú szemlélettel nézzük a jövőt, a napi, a havi profit szemüvegén keresztül. Ha nyitott szemmel járunk, rájövünk, hogy a fontos dolgok nem egy nap, nem egy hónap alatt dőlnek el. Az erdőből vett haszon is mindig hosszú távon jelentkezik. Az erdei iskola átadása hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek megismerjék az erdőt és tartalmasabb életet élhessenek.

Az iskola avatása jó példa az összefogás erejére. A helyi erdészeti részvénytársaság, az önkormányzatok közös munkájának eredménye az épület. A több mint negyedmilliárd forint, amibe az objektum került, csak lehetőség, a közös ténykedés a legfontosabb. Ne de ne beszéljünk, inkább hallgassuk a levelek susogását, a madarak csicsergését, mert ezek a hangok mindennél többet érnek, mondotta a miniszter.

Pápai Gábor

FELHÍVÁS!

Az Erdésznök Országos Találkozója alkalmából a Soproni Erdészeti Múzeum kiállítást szervez „Erdésznök készítették” címmel. A kiállítás az Erdészeti Múzeum időszakos kiállításaként 2003. szeptember 18-tól november 13-ig lesz látogatható. A kiállítást Barátossy Gábor, az Erdészeti Hivatal elnöke fogja megnyitni szeptember 18-án 14 órakor. Tisztelettel kérünk minden erdész hölgyet, aki valamilyen alkotásban jeleskedik, legyen az kézimunka, varrás, szellemi alkotás, vers stb., és a kiállításra szánja, augusztus közepéig juttassa el az Erdészeti Múzeum címére (9400 Sopron, Templom u. 4.). A küldött anyagokat a kiállítás bontása után visszajuttatjuk a tulajdonosoknak.

A szervezők nevében: dr. Rácz Józsefné Schneider Ildikó dr. múzeumigazgató és Roth Matthaëa a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság részéről.
Sarród, 2003. május 26.

Roth Matthaëa